

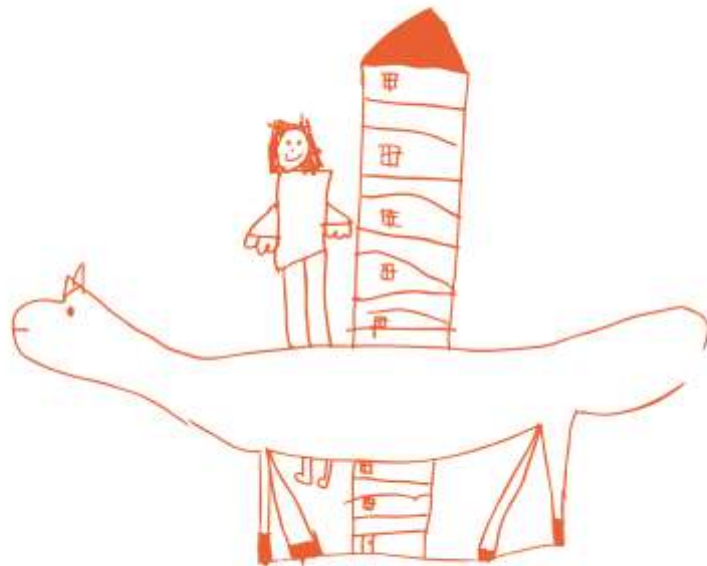
Opetussuunnitelma

Taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä

Työryhmä Isosaari, Koskinen, Jylhä, Pohjonen, Pokela, Rauma

5.6.2018

Sisällys

JOHDANTO.....	3
TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET	4
TOIMINTA-AJATUS.....	4
ARVOT - LUOVAKSI, ROHKEAKSI JA VASTUULLISEKSI	4
OPPIMISKÄSITYS - MYÖNTEISIÄ TUNNEKOKEMUKSIA, OPPIMISEN ILOA JA UUTTA LUOVAA TOIMINTAA.....	5
OPPIMISYMPÄRISTÖ - VIRIKKEITÄ, TURVALLISUUTTA, KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ.....	5
TYÖTAVAT - TIETOJA JA TAITOJA KEHITTÄMÄSSÄ.....	6
TOIMINTAKULTTUURI –OSALLISUUS SYNTYY YHDESSÄ TOIMIMISESTA	6
YHTEISTYÖTÄ PIENESTI JA ISOSTI	7
OPETUKSEN LAAJUUS JA RAKENNE	8
VARHAISIÄN KUVATAIDEKASVATUKSEN TAVOITTEET.....	9
PERUSOPINTOJEN TAVOITTEET	9
SYVENTÄVIEN OPINTOJEN TAVOITTEET	10
KUVATAITEEN OPETUKSEN KESKEISET SISÄLLÖT	11
OPINTOKOKONAISUUDET.....	11
Perusopinnot 1	11
Perusopinnot 2	12
Perusopinnot 3	13
Syventävien opintojen opintokokonaisuus	13
Lopputyö.....	14
TÄYDENTÄVÄT OPINNOT JA ITSENÄINEN TYÖSKENTELY	14
OPPIMISEN ARVIOINTI.....	15
LAAJAN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINNIN KOHTEET JA ARVIOINNIN KRITERIT	15
OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN	16
OPPILAAKSI OTTAMISEN PERIAATTEET	16
Uusien oppilaiden ilmoittautuminen	16
Muualla opintonsa aloittaneet.....	17
Oppilaaksi hyväksyminen ilman aiempia visuaalisten taiteiden perusopintoja.....	17
KUKA SAA PÄÄTTÖTODISTUKSEN?.....	17
VAPAAOPPILASPAIKAT	17
TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN	17

LIITE: Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulussa

JOHDANTO

Taiteen perusopetus on vapaa-ajalla järjestettävää opetusta ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Oppilaitoksissa eri puolilla Suomea opiskellaan musiikkia, tanssia, sanataidetta, teatteri- ja sirkustaidetta, kuvataidetta, käsityötä, arkkitehtuuria ja audiovisuaalista taidetta. Taiteen perusopetusta annetaan myös kansalaisopistoissa. Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulu on Kokkolan seudun opiston osasto. Opisto tarjoaa myös sanataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille. Kokkolassa on mahdollista opiskella myös musiikin, käsityön, ja tanssitaiteen perusopetuksessa. Oppilaitokset tekevät tiivistä yhteistyötä.

Taiteen perusopetus on pitkäjänteistä, laadukasta ja tavoitteellista. Siitä säädetään lailla (633/1998) ja asetuksella (813/1998). Opetus taiteen perusopetusta antavissa oppilaitoksissa on Opetushallituksen määrittämien opetussuunnitelman perusteiden mukaista. Taiteen perusopetuksen oppimäärät jakautuvat laajaan ja yleiseen. Laajan oppimäärän opinnot sisältävät 1 300 opetustuntia, ja yleisen oppimäärän 500 opetustuntia. Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulussa on opiskeltu laajan oppimäärän mukaan vuodesta 2006 alkaen.

Tämä Kokkolan kuvataidekoulun opetussuunnitelma pohjautuu 2017 annettuihin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän valtakunnallisiin perusteisiin (Opetushallitus: Määräykset ja ohjeet 2017:12a). Opetussuunnitelmien perusteet on julkaistu opetushallituksen verkkosivuilla:

https://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/opetussuunnitelmien_ja_tutkintojen_perusteet/taiteen_perusopetus

Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulun opetussuunnitelma on työstetty kuuden opettajan työryhmänä lukuvuoden 2017-2018 aikana. Opetussuunnitelmaprosessin aikana kehittämisajatuksia ja palautetta on pyydetty koulun henkilökunnalta, opiston johtokunnalta, huoltajilta sekä oppilailta. Valtakunnallisen linjauksen mukaisesti opetussuunnitelmatyö on elävä ja jatkuva prosessi, opetussuunnitelmaa sekä käytäntöjä kehitetään ja päivitetään tarpeen mukaan annetun tuntikehyksen mukaisesti.

TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle taiteen harrastamiselle ja aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle. Taiteenalan laajan oppimäärän opinnot tarjoavat mahdollisuuksia osaamisen monipuoliseen ja päämäärätietoiseen kehittämiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita innostetaan käyttämään taidetta yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä.

Laajan oppimäärän tavoitteena on vahvistaa oppilaiden oppimisen iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua huomioimalla heidän vahvuutensa, potentiaalinsa ja kiinnostuksen kohteensa. Oppilaita rohkaistaan asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Taiteenalan opintojen edetessä oppilasta ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan.

Laajan oppimäärän opinnot tarjoavat oppilaalle mahdollisuuden kehittää hänelle merkityksellisiä ilmaisutapoja. Oppilaita kannustetaan tulkitsemaan ja arvottamaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Opinnoissa kehittyvä monilukutaito tukee oppilaiden kriittistä ajattelua ja oppimisen taitoja. Oppilaita ohjataan tarkastelemaan taidetta myös historiallisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä.

TOIMINTA-AJATUS

Kokkolan lasten ja nuoren kuvataidekoulu antaa kokkolalaisille 6-19-vuotialle suomen- ja ruotsinkielisille lapsille ja nuorille tasolta toiselle etenevää, tavoitteellista kuvataiteen opetusta.

Kuvataidekoulussa ohjataan oppilaita luovuuteen ja tekemisen iloon sekä rakennetaan vahvaa perustaa oppilaiden taidesuhteelle. Oppilaita rohkaistaan omaan ilmaisuun, oivaltamiseen ja ajatteluun sekä visuaalisen kulttuurin tarkkaan havainnointiin. Koulussa kasvatetaan oppilaita elinikäiseen taiteen harrastamiseen niin taiteen tekijöinä kuin kokijoina. Opetus antaa myös valmiuksia hakeutua kuvataiteen ja muun visuaalisen alan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Koulun opetus on kuvataiteen perusopetuksen laajan opetussuunnitelman perusteiden mukaista ja se perustuu lakeihin ja määräyksiin (Laki taiteen perusopetuksesta 633/1998 sekä Määräykset ja ohjeet 2017:12a)

ARVOT - LUOVAKSI, ROHKEAKSI JA VASTUULLISEKSI

Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulun arvot ovat **luovuus, rohkeus ja itsenäinen ajattelu.**

Rohkaisemme oppilaitamme ympäröivän maailman tutkimiseen ja havaitsemiseen, uusiin ratkaisuihin ja ajatteluun. Taideteoksissaan oppilaat voivat muun muassa kertoa mielipiteitään,

tulkita, vastata kysymyksiin tai asettaa niitä, pohtia ja reflektoida niin omaan elämään, yhteisöön kuin ympäristöön liittyviä asioita. Taiteeseen sisältyvät **esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden** kysymykset ohjaavat pohtimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta.

Koulun arvoperustana ovat myös **yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys ja oikeudenmukaisuus**. Oppilaamme kasvavat osaksi kouluyhteisöämme, jossa kunnioitetaan tasa-arvoa, moninaisuutta ja moniarvoista, alati uudistuvaa kulttuuria. Tämä auttaa oppilaita kasvamaan luoviksi ja vastuullisiksi yhteiskunnan ja yhteisön jäseniksi. Taideopetus kunnioittaa jokaisen ihmisen ainutlaatuisuutta ja arvokkuutta niin yksilönä kuin yhteisöjen jäsenenä.

OPPIMISKÄSITYS - MYÖNTEISIÄ TUNNEKOKEMUKSIA, OPPIMISEN ILOA JA UUTTA LUOVAA TOIMINTAA

Kuvataiteen perusopetuksen opetussuunnitelma perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on **aktiivinen** toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, **oppimisen ilo** ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehoisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia. Kuvataiteen perusopetus kasvattaa kulttuuriseen osallisuuteen. Oppiminen on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvinvoinnin rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, **tiedostamaan omat tapansa oppia** ja käyttämään tätä tietoa oman osaamisensa kehittämiseen. **Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen** ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppiminen on **vuorovaikutusta**, jossa monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeisellä sijalla. Oppimisprosessin aikana saatava **rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute** vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa.

OPPIMISYMPÄRISTÖ - VIRIKKEITÄ, TURVALLISUUTTA, KESTÄVÄÄ KEHITYSTÄ

Kuvataiteellinen oppiminen tapahtuu **avoimessa, keskusteleavassa ja yksilön ainutlaatuisuutta kunnioittavassa** oppimisympäristössä. Näin tuetaan monipuolisesti valmiuksiltaan erilaisten oppilaiden kasvua. Luottamus itseen ja opetusryhmän antama tuki ovat tärkeitä oppimisessa, taiteellisessa prosessissa ja omaehtoisuuden ilmaisun kehittämisessä.

Opetus on monipuolista, suunniteltua ja tavoitteellista pyrkien erilaisten kokemusten ja näkemysten kautta saamaan oppilaalle uusia oivalluksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen. Opetuksessa huomioidaan oppilaan tarpeet, kehitystaso, ikä ja yksilöllinen valmius. Opettajat pyrkivät luomaan ilmapiirin turvalliseksi, kannustavaksi ja myönteiseksi.

Oppimisympäristö muodostuu tarkoituksenmukaisista ja esteettisesti virikkeellisistä opetustiloista, rakennetusta – ja luonnonympäristöstä sekä toiminta- ja kulttuuriympäristöstä. Laaja oppimäärä voi toteutua ainoastaan ajanmukaisissa ja monipuoliseen kuvataiteen tekemiseen soveltuvissa tiloissa. Opetustilojen järjestelyissä ja opetusmateriaalien käytössä huomioidaan **työterveys-** ja **turvallisuusnäkökohdat** sekä **kestävä kehitys**. Oppimisympäristöä on myös oppilaan oma elinpiiri ja verkkoympäristöt.

TYÖTAVAT - TIETOJA JA TAITOJA KEHITTÄMÄSSÄ

Työskentelytavat valitaan siten, että ne vahvistavat oppilaan tietoja ja taitoja sekä rohkaisevat lasta ja nuorta ilmaisun **monipuolisuuteen, kokeelliseen toimintaan ja luovaan ajatteluun**. Työskentelytapojen valinnalla opetus sidotaan opiskelijan elinpiiriin, toimintaympäristön resursseihin ja kulttuuriympäristön ajankohtaisiin aiheisiin.

Opiskelu tapahtuu pääosin lähiopetuksena ohjatussa ryhmätilanteessa. Opetus ja oppimismenetelmät valitaan lapsen ja nuoren ikä huomioon ottaen. **Omaehtainen tekeminen** on keskeinen työmuoto. **Yhteistoiminnallisuus**, pari- ja ryhmätyö ovat myös tärkeitä toimintatapoja. Teoriaopinnot niveltävät tekemisen prosesseihin. **Vuorovaikutus** ryhmän jäsenten välillä, yhteiset keskustelut ja palautteen antaminen muodostuvat tärkeiksi kehitystä eteenpäin vieviksi tekijöiksi.

Itsenäisen työskentelyn osuus kasvaa ja kyky itsearviointiin kehittyy opintojen edetessä. Työskentely sisältää oman oppimisen dokumentointia ja omatoimista tutustumista visuaalisen taiteen ilmenemismuotoihin. Verkkoympäristöä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan.

TOIMINTAKULTTUURI –OSALLISUUS SYNTYY YHDESSÄ TOIMIMISESTA

Kuvataidekoulun toimintakulttuuri perustuu aitoon kohtaamiseen sekä välittävään ja kunnioittavaan vuorovaikutukseen. Yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta syntyy yhdessä toimimisesta. Epäonnistumiset hyväksytään osana oppimista. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon **kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus, kielitietoisuus, tekijänoikeudet ja tietosuoja**.

Avoin ja rakentava vuorovaikutus on tärkeää sekä oppilaitoksen sisäisessä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä. Pedagogiikkaa ja arkikäytänteitä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti ja sisällöissä uudistutaan. Suunnitelmallisuus opetuksessa on tärkeää.

Oleennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi.

YHTEISTYÖTÄ PIENESTI JA ISOSTI

Kokkolan lasten ja nuoren kuvataidekoulu on **aktiivinen toimija** Kokkolan kulttuurielämässä. Se järjestää näyttelyitä - ja tapahtumia sekä osallistaa oppilaita ja kaupunkilaisia taiteen tekemiseen ja kokemiseen. Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulu tekee **yhteistyötä** kokkolalaisten taideoppilaitosten, koulujen, järjestöjen, seurojen ja yritysten kanssa luoden kaupunkiin uutta visuaalista kulttuuria ja taidetapahtumia. Kuvataidekoulu osallistuu aktiivisesti myös valtakunnalliseen taiteen perusopetuksen oppilaitosten verkostoyhteistyöhön.

Yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeä osa toimintaa. Viestintä on avointa ja selkeää. Wilma on keskeinen viestintäväline kuvataidekoulun ja kodin välillä. Kuvataidekoulu järjestää tilaisuuksia, joissa huoltajien on mahdollista tutustua opetukseen ja kohdata opettajia. Huoltajat saavat tietoa opetuksen sisällöistä ja tavoitteista ja heiltä kerätään säännöllisesti palautetta toiminnasta ja siten osallistetaan heitä koulun kehittämiseen.

OPETUKSEN LAAJUUS JA RAKENNE

Yhteensä 1300h, Perusopinnot 800h, syventävät 500h

SYVENTÄVÄT OPINNOT, 3-4 vuotta, 102 h opetusta vuodessa, lopputyö ja itsenäinen työskentely yhteensä 500h

12.	Valinnainen työpaja	Valinnainen työpaja
11.	Valinnainen työpaja	Valinnainen työpaja
10.	Valinnainen työpaja	Valinnainen työpaja
9.	Valinnainen työpaja	Valinnainen työpaja

PERUSOPINNOT 8 vuotta, opetusta 680h, itsenäistä työskentelyä 120h, yhteensä 800 h

Perusopinnot 3, 7.-8. vuosikurssit, opetusta 3h/viikko, yhteensä 204h

8.	Valinnainen työpaja	Valinnainen työpaja
7.	Valinnainen työpaja	Valinnainen työpaja

SIIRTYMINEN TYÖPAJOIHIN

Perusopinnot 2, periodit. 5.-6. vuosikurssit, opetusta 3h/viikko, yhteensä 204h

6.	Digitaalinen taide/ valokuvaus	Sarjakuva	Animaatio	Muoto ja tila
5.	Grafiikka	Piirustus- maalauk	Keramiikka	3D-työskentely

Perusopinnot 1, 1.-4. vuosikurssit, opetusta 2h/viikko, yhteensä 272h

4.
3.
2.
1.

Valmentavat opinnot, 60min/viikko, yhteensä 45h

VARHAISIÄN KUVATAIDEKASVATUKSEN TAVOITTEET

Varhaisiän opinnot on suunnattu 6-vuotiaille. Varhaisiän kuvataidekasvatuksen opetuksessa herätetään lapsen luonnollinen uteliaisuus ja mielenkiinto kuvataiteeseen, visuaaliseen maailmaan sekä ympäristön ilmiöihin leikinomaisin keinoin. Lasta rohkaistaan ilmaisemaan ja pohtimaan eri aistein saatuja kokemuksia ja havaintoja sekä tekemään kuvataiteen keinoin tulkintoja nähdystä, kuullusta, koetusta ja kuvitellusta. Lapsi oppii sanallistamaan ja tulkitsemaan ympäristöään sekä omaa sisäistä maailmaansa kuvataiteen ilmaisukeinoin. Lähtökohtana opetukselle on lapsen oma elämysmaailma ja sitä koskettavat visuaalisen kulttuurin ilmiöt.

Varhaisiän kuvataidekasvatuksen opetuksen tavoitteena on luoda pohjaa lapsen oman taidekäsitteiden kehittymiselle ja kuvailmaisun taidoille tavoitteellisen sekä pitkäjänteisen työskentelyn kautta. Lasta tuetaan ilmaisun, taitojen ja itsetuntemuksen kehittämisessä ja rohkaistaan itsenäisten ratkaisujen tekemiseen. Kuvataiteen ilmiöitä, kuten muotoa, tekstuuria, tilaa, liikettä, rytmiä, väriä ja valoa, tutkitaan kokeillen ja havainnoiden. Lapsen aktiivista toimijuutta ja moniaistista suhdetta maailmaan vahvistetaan tutkivien, kokeilevien ja taiteiden välisten työskentelytapojen kautta. Opetuksessa tutustutaan erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin ja ilmaisun keinoihin sekä harjoitellaan niiden käyttöä ja välinehuoltoa.

Lasta kannustetaan iloitsemaan omasta ja toisten työstä sekä toimimaan ryhmässä muut huomioiden. Kuvataidekoulussa harjoitellaan toimimista erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä.

PERUSOPINTOJEN TAVOITTEET

Kuvataiteen perusopintojen tarkoituksena on oppilaan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun tavoitteellinen ja pitkäjänteinen kehittäminen. Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista kuvataidekulttuurin aktiivisena toimijana.

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan itsetuntemuksen ja taidesuhteen kehittymistä kuvallisen työskentelyn ja omien oppimistapojen tiedostamisen kautta
- tutustuttaa oppilas erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin, ilmaisun keinoihin, taiteellisiin prosesseihin ja taiteiden välisiin työskentelytapoihin
- kannustaa oppilasta tekemään itsenäisiä ratkaisuja, tunnistamaan innoituksen lähteitään ja perehtymään hänelle merkitykselliseen taiteeseen sekä rohkaista oppilasta itselle uusien tekniikoiden ja aiheiden kokeiluun ja tutkimiseen.

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- ohjata oppilasta tutkimaan kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä
- ohjata oppilasta tarkastelemaan ja pohtimaan visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmasta
- kannustaa oppilasta sanallistamaan ja perustelevaan tulkintojaan sekä kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä
- innostaa oppilasta tutustumaan kuvataiteen historiaan ja nykyhetkeen sekä pohtimaan tulevaisuutta.
- ohjata oppilaita moninaisten tulkintojen ymmärtämiseen ja arvostamiseen.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja, viestejä, kannanottoja ja mielipiteitä
- ohjata oppilasta ottamaan omassa toiminnassaan huomioon esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- kehittää oppilaan kriittisen ajattelun ja rakentavan kyseenalaistamisen taitoja, kuten kuvanluku- ja keskustelutaitoa sekä sosiaalisia taitoja
- rohkaista oppilasta toimimaan erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä
- tarjota oppilaille mahdollisuuksia omien ajatuksien esiintuomiseen julkisissa ympäristöissä.

SYVENTÄVIEN OPINTOJEN TAVOITTEET

Syventävien opintojen tavoitteena on laajentaa ja syventää niitä tietoja ja taitoja, joita on kehitetty perusopintojen aikana tavoitteiden mukaisesti. Oppilas voi painottaa opintojaan omien tavoitteidensa mukaisesti ja käyttää haluamiaan työtapoja.

Opintojen tavoitteena on oppilaan taidesuhteen ja visuaalisen lukutaidon, kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen. Opinnoissa kannustetaan oppilasta osallistumaan ja vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä ja yhteiskuntaan. Syventävien opintojen tavoitteista kerrotaan laajemmin sivulla 13.

KUVATAITEEN OPETUKSEN KESKEISET SISÄLLÖT

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana. Sisältöjen osa-alueita käsitellään kullekin ikäryhmälle soveltuvalla tavalla.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opintoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintatavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opintoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisten taiteiden lajeja. Opintoissa tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opintoissa tutustutaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnonympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opintoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

OPINTOKOKONAISUUDET

Perusopinnot 1

koostuu opintojen neljästä ensimmäisestä vuosikurssista, yhteensä 272h opetusta + itsenäinen työskentely. Oppilaat ovat iältään 7-11-vuotiaita.

Perusopintojen aikana oppilas harjoittelee monipuolisesti erilaisia kuvailmaisun perustaitoja ja tekniikoita. Hän tutustuu kuvataiteen ilmaisuvälineisiin ja materiaaleihin sekä niiden mahdollisuuksiin. Värin, viivan, tilan ja muodon ilmaisukeinot tulevat opintojen aikana tutuksi.

Näitä harjoitellaan muun muassa grafiikan, kuvanveiston, piirtämisen, maalaamisen, sekatekniikoiden, keramiikan ja valokuvauksen keinoin. Oppilas tutustuu tapoihin ilmaista rytmiä, liikettä, tasapainoa ja jännitettä. Hän harjoittelee materiaalien ja välineiden huoltamista asianmukaisesti.

Oppilas rakentaa ja laajentaa omaa taidesuhdettaan näyttelykäynneillä ja retkillä lähiympäristöön. (Taide)kuvien tarkastelu on olennainen osa kuvataiteellisen työskentelyn prosesseja. Oppilaalle tärkeät kuvat ja oma elämänpiiri ovat tärkeitä lähtökohtia työskentelylle

Oppilasta ohjataan asettamaan omia tavoitteita työskentelylleen. Häntä rohkaistaan itsenäisten sekä luovien ratkaisujen tekemiseen. Oppilasta kannustetaan moninaisten tulkintojen ymmärtämiseen ja erilaisten ilmaisutapojen arvostamiseen. Oppilasta innostetaan taiteesta nauttimiseen sekä visuaalisen ympäristön moniaistiseen havainnointiin ja tutkimiseen. Häntä ohjataan tiedostamaan taiteen mahdollisuudet ajatusten ja arvojen välittäjänä.

Oppilas harjoittelee monipuolisesti erilaisia työskentelytapoja yksilötyöskentelystä yhteistoiminnalliseen. Hän harjoittelee oman ja muiden työskentelyn rakentavaa arviointia sekä ryhmässä toimimista. Toisilta oppilailta saatu rakentava vertaispalaute tukee työskentelyä ja auttaa vahvistamaan sosiaalisia suhteita. Lisäksi oppilas saa työskentelystään palautetta jakson opettajalta.

Perusopinnot 2

Perusopinnot 2 opintokokonaisuus koostuu 5. ja 6. vuosikurssien opinnoista, opetusta 204 h + itsenäinen työskentely. Oppilaat ovat iältään 11-13-vuotiaita.

Perusopinnot 2 koostuu jakso-opinnoista. Lukuvuosi on jaettu neljään jaksoon, joista kukin kestää 8-9 viikkoa. Jakso-opinnot kestävät yhteensä kaksi lukuvuotta. Jaksoissa oppilas tutustuu erilaisiin ilmaisumuotoihin ja työtapoihin aiempaa perusteellisemmin ja pitkäkestoisemmin. Opittuja perustaitoja hän voi myöhemmin syventää perusopintojen 3:ssa kokonaisuudessa valintansa mukaisesti. Jakso-opintojen yksi tavoite on auttaa oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja taipumuksiaan myöhempien työpajavalintojen pohjaksi.

Kokonaisuuden aikana oppilas syventää perusopintojen ensimmäisessä kokonaisuudessa oppimiansa kuvailmaisun taitoja ja tekniikoita sekä tutustuu uusiin ilmaisumuotoihin ja niiden monipuolisiin työskentelytapoihin. Jaksojen ilmaisumuotoina on mm grafiikka, keramiikka, piirustus-maalaus, sarjakuva, animaatio ja valokuvaus. Vaihtoehdot voivat vaihdella eri vuosina opettaja- ja tilaresurssien mukaan.

Opinnot harjoittavat oppilaan pitkäjänteisyyttä ja valmistelevat häntä itsenäisempään työskentelyyn. Oppilasta rohkaistaan tuomaan omia ajatuksia, tunteita ja havaintoja kuviksi sekä löytämään ilon omasta kuvallisesta ilmaisustaan. Hän harjoittelee ymmärtämään taiteen prosessinomaisuutta sekä luottamaan itseensä taiteen tekijänä ja tekemään omaperäisiä ja rohkeita ratkaisuja.

Oppilas laajentaa omaa taidesuhdettaan ja opettelee tulkitsemaan kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä taiteen historiasta ja nykyhetkestä sekä omasta lähiympäristöstään. Oppilas harjoittelee myös medialukutaitoa ja mediakriittisyyttä. Hän oppii ymmärtämään taiteen monitulkintaisuutta antaen arvon muille tulkinnoille ja mielipiteille ja tulee myös itse kuulluksi.

Opintojen aikana oppilas harjoittelee oman työskentelynsä arvioimista ja dokumentointia. Toisilta oppilailta saatu rakentava vertaispalaute tukee työskentelyä ja auttaa vahvistamaan sosiaalisia suhteita. Lisäksi oppilas saa työskentelystään palautetta jakson opettajalta.

Perusopinnot 3

Perusopinnot 3 koostuu opintojen 7. ja 8. lukuvuosista. Opetusta on yhteensä 204h + itsenäinen työskentely. Oppilaat ovat iältään 13-15-vuotiaita.

7. ja 8. lukuvuosi täydentävät perusopinnot ja valmentavat siirtymään syventäviin opintoihin. Oppilas voi valita tarjolla olevista lukukauden mittaisista työpajoista omalle kuvailmaisulle sopivimmat vaihtoehdot.

Työpajojen aikana kerrataan aiemmin opittua ja laajennetaan kyseisten kuvataiteen alojen tuntemusta sekä harjoitellaan entistä pitkäjänteisempää ja itsenäisempää työskentelyä.

Oppilas dokumentoi työskentelyään työpajojen aikana. Perusopinnot 3:n jälkeen oppilas saa perusopintojen päättötodistuksen, jossa on sanallinen arviointi. Arviointi perustuu perusopintojen tavoitteisiin. Arvioinnissa käytetään oppilaan Perusopinnot 2:n ja 3:n aikana tekemään dokumentaatiota.

Syventävien opintojen opintokokonaisuus

Syventävien opintojen opintokokonaisuus koostuu opintojen 3-4 viimeisestä lukuvuodesta. Oppilaat ovat iältään 15-20-vuotiaita. Opetusta on 306-408 h + itsenäinen työskentely. Syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, laajuudeltaan 140h.

Syventävien opintojen tavoitteena on laajentaa ja syventää niitä tietoja ja taitoja, joita on kehitetty perusopintojen aikana. Oppilas voi painottaa opintojaan omien tavoitteidensa mukaisesti ja käyttää haluamiaan työtapoja.

Opintojen tavoitteena on oppilaan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen. Häntä ohjataan kehittämään osaamistaan ja rohkaistaan erilaisten materiaalien ja menetelmien käyttöön. Oppilaan persoonallisen kuvailmaisun kehittymistä tuetaan ja vahvistetaan luottamusta omiin valintoihin, näkemyksiin ja ratkaisuihin. Tavoitteena on syventää oppilaan kykyä ymmärtää ja tutkia visuaalisia ilmiöitä ja kuvakulttuuria.

Opinnoissa kannustetaan oppilasta osallistumaan ja vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä ja yhteiskuntaan. Häntä rohkaistaan tuomaan esille omia tulkintojaan sekä kannustetaan esteettisten, ekologisten ja eettisten arvojen pohtimiseen.

Syventävät opinnot koostuvat opintojen 3-4 viimeisestä vuodesta. Oppilas valitsee lukuvuosittain eri työpajavaihtoehtoista itselleen soveltuvimmat vaihtoehdot. Suosituksena on, että oppilas on aikaisemmin osallistunut PO3:ssa valitsemaansa työpajaan. Työpajavaihtoehdot vaihtelevat lukuvuosittain tila- ja opetusresurssien mukaan. Työpajojen tavoitteet ja sisällöt kerrotaan tarkemmin lukuvuosittain koostettavassa työpajaesitteessä.

Syventävissä opinnoissa oppilasta ohjataan kohti omien tavoitteiden suuntaista työskentelyä. Tavoitteiden asettamista ja niiden toteutumisen arviointia harjoitellaan edelleen. Oppilas voi työskennellä itsenäisesti valitsemassaan työpajaryhmässä omien projektien tai opintojen loppuvaiheessa lopputyön parissa. Vaihtoehtoisesti oppilas voi myös tehdä tunnilla annettuja tehtäviä omaa taitotasoaan soveltaen. Oppilasta kannustetaan kokeilemaan eri tekniikoiden, välineiden ja materiaalien luovia ilmaisutapoja ja yhdistelmiä. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaalle merkityksellinen kuvakulttuuri ja sen suhde muuhun visuaaliseen ympäristöön.

Opinnoissa tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään tilaisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan. Opinnoissa tutustutaan mahdollisuuksien mukaan taiteen instituutioihin, muihin kulttuurikohteisiin, ajankohtaisiin taiteen ilmiöihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Laajan oppimäärän arviointi perustuu oppilaan dokumentaatioon, itsearviointiin ja opettajien arvioon. Syventävien opintojensa aikana oppilas dokumentoi asettamia tavoitteita, työskentelyä, kuvailmaisua, itsearviointia, oman oppimisensa edistymistä ja saavuttamaansa osaamista. Oppilaan kokoaman dokumentaation avulla tuetaan oppilaan syventävien opintojen tavoitteellista etenemistä.

Lopputyö

Syventäviin opintoihin sisältyy omana opintokokonaisuutena lopputyö, joka muodostuu taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin dokumentoinnista ja kirjallisesta osuudesta, jossa oppilas arvioi omaa työtään. Lopputyön laajuus on 140h, josta n.100h tapahtuu ohjatussa työpajatyöskentelyssä ja 40h itsenäisesti ja lopputyönäyttelyn järjestämisessä. Lopputyön tekijä osallistuu lopputyöohjauksiin, lopputyönäyttelyn valmisteluun ja arviointikeskusteluun.

Lopputyössä oppilas tuo esiin kuvataiteellista ajatteluaan ja ilmaisuaan ja hahmottaa niitä suhteessa kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan omalle työlleen asettamat tavoitteet ja hänen syventävien opintojensa suuntautuminen.

TÄYDENTÄVÄT OPINNOT JA ITSENÄINEN TYÖSKENTELY

Itsenäinen työskentely voi muodostua ohjatuista kotitehtävistä, taiteen tuntemuksen luennoista tai näyttelyvierailuista. Oppilas voi täydentää opintojaan osallistumalla muiden järjestäjien työpajatoimintaan tai kansalaisopiston lyhytkursseille. Itsenäisen työskentelyn suorittamistapa vaihtelee eri ikäryhmillä.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan kuvataiteen opintojen edistymistä. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itse- ja vertaisarviointiin. Itsearviointissa oppilasta ohjataan pohtimaan oppimistavoitteitaan, havainnoimaan työskentelyään ja tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Oppilaslähtöisiä työkaluja kehitetään itse- ja vertaisarviointiin sekä oppilaan että opettajan tueksi.

Arvioinnilla ja muulla palautteella kannustetaan oppilasta uuden oppimiseen sekä ohjataan häntä arvostamaan toisten näkemyksiä. Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Oppilasta perehdytetään kuvataiteen arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin.

Perusopinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan ilmaisun, kuvallisen ajattelun, työskentelytaitojen ja itse- ja vertaisarviointitaitojen kehittymistä. Jatkuvalle arvioinnille ja muulle palautteelle vahvistetaan oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista, identiteetin rakentumista ja aktiivista toimijuutta. Oppilasta kannustetaan oman oppimisen reflektointiin sanallistamalla, kuvallisesti ja muita ilmaisun keinoja käyttäen.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan aiempaa itsenäisempää työskentelyä, oppimisen tavoitteiden asettamista sekä kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventämistä. Jatkuvalle vuorovaikutteisella arvioinnilla ja muulla palautteella oppilasta innostetaan työskentelemään, kommunikoimaan, osallistumaan ja vaikuttamaan. Arvioinnilla ohjataan oppilaan osaamisen kehittymistä hänen syventävien opintojensa laajentumisen tai painottumisen mukaisesti.

LAAJAN OPPIMÄÄRÄN ARVIOINNIN KOHTEET JA ARVIOINNIN KRITERIT

Kuvataiteen laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat **taidesuhde, visuaalinen lukutaito ja osallisuus sekä vaikuttaminen**. Kuvataiteen laajan oppimäärän kriteerit osaamiselle oppimäärän päättyessä:

Taidesuhde

- Oppilas osaa ilmaista itseään kuvallisesti ja osoittaa pystyvänsä tavoitteelliseen työskentelyyn.
- Oppilas osaa reflektoida omaa taiteellista työskentelyään.
- Oppilas osaa asettaa itselleen tavoitteita ja työskentelee pitkäjänteisesti.
- Oppilas osaa valita omaan taiteelliseen työskentelyyn sopivat tekniikat, materiaalit ja menetelmät.
- Oppilas osaa perustella omat näkemyksensä ja taiteelliset ratkaisunsa.

Visuaalinen lukutaito

- Oppilas osaa havainnoida ympäristöään moniaistisesti sekä käyttää havaintojaan työskentelyssään

- Oppilas osaa käyttää kuvallisen kerronnan keinoja itselleen sopivalla tavalla.
- Oppilas ymmärtää visuaalisen kulttuurin ilmiöitä teoksen, katsojan ja tekijän näkökulmista.
- Oppilas ymmärtää muodon ja sisällön välisen suhteen taideteoksessa.
- Oppilas osaa perustella tulkintojaan ja arvostuksiaan suullisesti, kirjallisesti tai kuvallisesti.
- Oppilas osoittaa taiteen historian, nykytaiteen ja visuaalisten alojen tuntemusta.

Osallisuus ja vaikuttaminen

- Oppilas osaa tulkita ja tarkastella kriittisesti kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välittämiä viestejä ja niissä ilmeneviä arvoja.
- Oppilas osoittaa itsenäisen ajattelun taitoja omassa taiteellisessa työssään.
- Oppilas asettaa taiteellisen työnsä julkisesti esille ja tuo sillä esiin ajatuksiaan, tulkintojaan ja kannanottojaan julkisessa ympäristössä

OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Oppilaan erityistarpeet selvitetään tarvittaessa ja laaditaan oma yksilöllinen opintopolku koulun resurssien puitteissa. Kuvataidekoulusta voi pitää välivuoden tai -lukukauden menettämättä oppilaspaikkaa.

OPPILAAXI OTTAMISEN PERIAATTEET

Uusien oppilaiden ilmoittautuminen

Uusien oppilaiden haku aika on keväisin. Varhaisiän opintoihin voivat ilmoittautua ko vuonna 6 vuotta täyttävät suomen- ja ruotsinkieliset lapset. Jos ilmoittautuneita on enemmän kuin oppilaspaikkoja, paikat arvotaan.

Taiteen perusopetukseen voivat hakeutua suomen- ja ruotsinkieliset kokkolalaiset lapset, jotka seuraavana lukuvuotena ovat alakoulun ensimmäisellä tai toisella luokalla. Jos hakijoita on enemmän kuin oppilaspaikkoja, paikat arvotaan ja ilman oppilaspaikkaa jääneistä arvotaan 10 lasta varasijalle. Valmentavissa opinnoissa olleet hyväksytään suoraan oppilaiksi ilman uutta arvontaa. Varasija on voimassa kuluvan lukuvuoden kevätlukukauden ensimmäisen neljänneksen loppuun saakka, minkä jälkeen varasijaa seuraavalle lukuvuodelle tulee hakea uudelleen. *

Oppilaspaikan saatuaan lapsi tai nuori voi olla oppilaana sen lukuvuoden loppuun, jona täyttää 20 vuotta.

*Valintakokeista arvontaan siirtymistä kokeillaan kolmen vuoden jaksolla, minkä jälkeen tilanne arvioidaan uudelleen

Muulla opintonsa aloittaneet

Muissa kuvataidekouluissa tai visuaalisten taiteitten muiden suuntautumisvaihtoehtojen mukaisessa opetuksessa olleet, paikkakunnalle tai opinnoista toiseen siirtyvät oppilaat hyväksytään oppilaiksi, mikäli oppilasryhmissä on tilaa. Täydennettäessä opintoryhmiä uusilla oppilailla huolehditaan oppilaiden perehdyttämisestä ja tarvittaessa opetuksen eriyttämisestä.

Oppilaaksi hyväksyminen ilman aiempia visuaalisten taiteiden perusopintoja

Mikäli ryhmissä on tilaa, voidaan ryhmiä täydentää sellaisilla lapsilla ja nuorilla, jotka eivät ole opiskelleet aiemmin visuaalisten taiteitten suuntautumisvaihtoehtojen mukaisissa opinnoissa. Uusien oppilaiden perehdyttämisestä huolehditaan ja opetusta eriytetään tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan.

KUKA SAA PÄÄTTÖTODISTUKSEN?

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisen päättötodistuksen saamisen edellytyksenä on perusopintojen päättötodistus, lopputyön tekeminen sekä vähintään neljän vuoden osallistuminen perusopintoihin ja kahden vuoden osallistuminen syventäviin opintoihin. Tästä voidaan tehdä poikkeus rehtorin/opettajien arvion perusteella, jos oppilas osoittaa osaamisensa muulla tavoin, esimerkiksi näytetöiden perusteella. Oppilaan tulee myös osallistua Perusopinnot 3:n sekä syventävien opintojensa aikana vähintään kuudelle taiteen tuntemuksen luennolle/näyttelykäynnille omatoimisesti. Jos oppilaalla ei ole koko laajan oppimäärän päättötodistukseen vaadittavia opintoja, hän saa osallistumistodistuksen.

VAPAAOPPILASPAIKAT

Kymmenelle prosentille oppilasmäärästä voidaan lukuvuosittain myöntää vapautus lukukausimaksusta erillisen hakemuksen perusteella joko kokonaan tai puolivapautuksena. Vapaaoppilaspaikan myöntämisen perusteena on perheen vähävaraisuus.

TOIMINNAN JATKUVA KEHITTÄMINEN

Kokkolan kuvataidekoulussa on käytössä taiteen perusopetuksen arviointiin suunniteltu Virvatuli-itsearviointityökalu. Virvatulen arviointialueet ovat oppilaat, opettajat, oppimisympäristö, johtaminen ja yhteistyösuhteet. Palautetta kerätään arviointisuunnitelman mukaisesti oppilailta, huoltajilta ja opettajilta.

Kehittämistyötä tehdään myös jatkuvana, läpäisevänä arviointina esimerkiksi opettajainkokouksissa sekä huoltajilta että oppilailta saadun palautteen perusteella. Opettajia pyritään täydennyskouluttamaan tarpeen mukaan. Tärkeä kehittämisen työkalu on myös valtakunnalliseen kuvataidekoulujen yhteistyöhön ja koulutuksiin osallistuminen ja sitä kautta tapahtuva vertaisarviointi ja -ideointi.

LIITE 1

YHDENVERTAISUUS JA TASA-ARVO KOKKOLAN LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDEKOULUSSA

Oppilasvalinta

Kuvataidekoulun oppilaat valitaan arpomalla, jos hakijoita on enemmän kuin oppilaspaikkoja. Varasijoille arvotaan maksimissaan kymmenen oppilasta. Varasijat ovat voimassa kevätlukukauden ensimmäisen neljänneksen loppuun saakka, minkä jälkeen varasijoja voi hakea uudelleen seuraavalle lukuvuodelle.

Taloudellinen yhdenvertaisuus

Kuvataidekoulu myöntää vapautuksen lukukausimaksuista 10%:lle oppilaista taloudellisin perustein. Käytännöllä mahdollistetaan oppilaan osallistuminen kuvataiteen perusopetukseen riippumatta perheen maksukyvyistä.

Opetus

Kuvataidekoulu on kaksikielinen koulu. Ryhmät ovat suomenkielisiä, ruotsinkielisiä tai kaksikielisiä riippuen ruotsinkielisten oppilaiden määrästä. Tiedotus hoidetaan molemmilla kielillä.

Opettaja huolehtii oppilaiden ryhmäytymisestä ja puuttuu viipymättä kiusaamis- ja syrjintätilanteisiin. Ketään oppilasta ei syrjitä ulkoisten ominaisuuksien, kansalaisuuden, kielen, alkuperän, uskonnon, seksuaalisen suuntautumisen tai –identiteetin, perhesuhteiden, terveydentilan tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Opettaja kannustaa oppilaita keskustelemaan ja avoimeen ilmapiiriin sekä toisten näkemysten ja tulkintojen arvostamiseen. Monitulkintaisuus ja -arvoisuus nähdään rikkauksina.

Kuvataidekoululla ei ole käytettävissä erillistä avustajahenkilökuntaa. Oppilaiden yksilölliset tarpeet huomioidaan opetuksessa niin hyvin kuin mahdollista. Tarvittaessa oppilaalla voi olla huoltajien tai muun tahon järjestämä avustaja mukana tunneilla.

Opettaja valitsee tekniikat ja aiheet huomioiden oppilaiden erilaiset kiinnostuksen kohteet. Aihevalinnoissa ja käsittelytavoissa tiedostetaan eri kulttuuri- ja uskontoryhmien erityispiirteet.

Kuvataideopetuksen sisällöissä hyödynnetään mahdollisuuksia käsitellä yhdenvertaisuuteen liittyviä aiheita, kuten monikulttuurisuutta, uskontoja, ennakkoluuloja ja stereotyyppioita.

Oppimisympäristö

Oppimisympäristö tehdään mahdollisimman esteettömäksi. Kalustoa ja välineitä päivitetään resurssien mukaan tarvittaessa siten, että ne vastaavat oppilaan fyysisiin erityistarpeisiin.

Tiedotus

Tiedotus tapahtuu suomen- ja ruotsinkielellä, mutta lyhyt esittelyteksti laaditaan myös englanniksi äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia puhuvien perheiden tavoittamisen helpottamiseksi.